

śrī-rādhā-madana-mohanau vijayetām |
śrī-śrī-kṛṣṇa-caitanya-nityānandau vijayetām ||

śrī-bhāgavatāmṛta-kaṇā

śrīmad-bhāgavatāmṛta-nirṇīta-sarva-prādhānyo yo'nanyāpekṣi-mahaiśvarya-mādhuryaḥ sa
śrī-kṛṣṇa eva svayam rūpaḥ ||1||

tasya prāyas tulya-śakti-dhārī yaḥ sa tasya vilāsaḥ, yathā vaikuṅṭha-nāthaḥ | tasmān nyūna-
śakti-dhārī yaḥ sa tasyāmśaḥ | yathā matsya-kūrmādikaḥ ||2||

yatraikaika-śakti-saṅcāra-mātram sa āveśaḥ, yathā vyāsādayaḥ ||3||

athāvatāras trividhaḥ | puruṣāvatārā guṇāvatārā lilāvatārās ca ||4||

tatra yaḥ prathama-puruṣo mahat-tattvasya sraṣṭā kāraṇārṇavaśāyī prakṛty-antaryāmī sa
saṅkarṣaṇāmśaḥ | dvitīya-puruṣo yo garbhodaśāyī samaṣṭi-virāḍ-antaryāmī brahmaṇaḥ sraṣṭā
sa pradymnāmśaḥ | tṛtīya-puruṣo yaḥ kṣīrodaśāyī vyaṣṭi-virāḍ-antaryāmī so'niruddhāmśaḥ
||5||

atha guṇāvatārāḥ | sapta-guṇena viṣṇuḥ pālana-kartā kṣīrodha-nātha eva | rajo-guṇena
brahmā sṛṣṭi-kartā garbhodaśāyī-nābhi-padmodbhavaḥ | kvacit kalpe tādrśa-puṇya-kārī jīva
eva brahmā | tadā tatra īśvarasya śakti-saṅcāreṇāveśāvatāra eva | tadā tasya rajo-guṇa-yogāḍ
viṣṇunā na sāmīyam | kvacit kalpe svayam eva viṣṇur brahmā bhavati, yathā kadācit svayam
eva indro yajñāḥ | tadā tasya sāmīyam eva | pātālādi-satya-lokānta-samaṣṭi-virāṭ-sthūlo
brahmaṇa eva vighrahaḥ prakṛtaḥ so'pi brahmā | tasya jīvaḥ sūkṣmo hiraṇyagarbhaḥ so'pi
brahmā | tasyāntaryāmī garbhodakaśāyīśvara eva |

atha tamo-guṇena śivaḥ saṁhāra-kartā | sthūla-vairāja-saṁjñāḥ sūkṣma-hiraṇyagarbha-
saṁjñāḥ sṛṣṭi-kartā padmodbhava īśvara eva, kvacit kalpe jīvaś ca kvacit kalpe viṣṇur api |
kim ca sadā-śivaḥ svayam-rūpāṅga-viśeṣa-svarūpo nirguṇaḥ saḥ śivasyāmśī | atevāsya
brahmato'py ādhikyam viṣṇunā sāmīyam ca jīvāt tu saḡaṇatve'sāmīyam ca ||6||

atha lilāvatārāḥ | catuḥ-sana-nārada-varāha-matsya-yajña-naranārāyaṇa-kapila-datta-
hayaśiṛṣa-haṁsa-pṛṣṇigarbha-ṛṣabha-pṛthu-nṛsimha-kūrma-dhanvantari-mohinī-vāmana-
paraśurāma-raghunātha-vyāsa-balabhadra-kṛṣṇa-buddha-kalki-prabhṛtaya ete pratikalpaṁ
prādurbhavantīti ||7||

atha manvantarāvatārāḥ | yajña-vibhu-satyasena-hari-vaikuṅṭha-ajita-vāmana-sārvabhauma-
ṛṣabha-viṣvaksena-dharmasetu-sudāmā-yogeśvara-bṛhadbhānavāḥ ||8||

atha yugāvatārāḥ | śukla-rakta-śyāma-kṛṣṇāḥ ||9||

eṣām madhye kecid āveśāḥ kecit prābhavāḥ kecid vaibhavāḥ kecit parāvasthāḥ ||10||

catuḥ-sana-nārada-prṭhu-prabhṛtaya āveśāḥ | mohinī-dhanvantari-haṁsa-ṛṣabha-vyāsa-datta-
śuklādayaḥ prābhavāḥ | tato'py adhika-śakti-prakāśakā vaibhavā matsya-kūrma-
naranārāyaṇa-varāha-hayaśirṣa-prṣnigarbha-balabhadra-yajñādayaḥ | tato'py adhikāḥ
parāvasthā uttarottareṣu śreṣṭhās trayo nṛsimha-rāma-kṛṣṇās ca | kṛṣṇa eva svayam
bhagavān | tasmād adhikāḥ ko'pi nāsti ||11||

tasya vāsa-sthānāni pūrva-pūrva-mukhyāni catvāri | vraje madhu-pure dvārāvatyām goloke
ca | kṛṣṇo'pi sa-parivāro baladeva-sahito vraje pūrṇatamaḥ | mathurāyām pūrṇataraḥ |
dvārakāyām pradyumnāniruddhābhyām parivāra-sahitaḥ pūrṇaḥ | goloke pūrṇa-kalpo'pi
vṛndāvanīya-lilātvāt pūrṇatama-sajātīyaḥ | pūrva-pūrveṣu mādhyādhikya-tāratamyād
aiśvaryaśchādāna-tāratamyam uttarottareṣu mādhyādhikya-hrāsa-tāratamyād aiśvaryaśya
prakāśa-tāratamyam ||12||

yasya jale koṭi-koṭi-brahmāṇḍāni mahā-viṣṇu-roma-kūpa-gatāni, tasyā virajāyāḥ parikhā-
bhūtāyā upari mahā-vaikuṅṭha-lokaḥ | tasyordhva-bhāge golokaḥ | tatra goloka-nāthaḥ śrī-
kṛṣṇo deva-līlaḥ saparivāro vartate | tasya vilāsaḥ paramātmā para-vyoma-nātho brahma ca
nirviśeṣa-svarūpam | goloka-nāthasya dvitīya-vyūho yo baladevas tasya vilāso mahā-vaikuṅṭhe
saṅkaraṇaḥ | tasyāṁśaḥ kāraṇārṇavaśāyī | tasya vilāso garbhodaśāyī brahmāṇḍāntaryāmī
pradyumnāṁśaḥ | tasya vilāsaḥ kṣīrodaśāyī aniruddhāṁśaḥ | matsya-kūrmādy-avatārāḥ
garbhodaka-śāyī-vilāsaḥ | atha dvārakā-mathurā-vṛndāvanākhye dhāma-traye śrī-kṛṣṇasya
nara-līlādhikya-tāratamyāt krameṇa mādhyādhikya-tāratamyam ||13||

sā līlā dvividhā prakāṭaprakāṭā ca | yā yugapad bālya-paugāṇḍa-kaiśora-vilāsa-mayyāḥ
saparikarasya kṛṣṇasyānanta-prakāśaiḥ nityam evāprakāṭa-līlā vartante tā eva ekenaiva
prakāśena saparivāreṇa śrī-kṛṣṇena yadā prapañce kramataḥ prakāśyante, tadā prakāṭeti |
gamanāgamane tu tat-tad-dhāmataḥ prakāṭa-līlāyām eveti viśeṣaḥ | prakāṭā līlā ca janmādi-
mauśalāntā pratyekam brahmāṇḍa-samūha-krameṇa tatra tatrasthair dṛśyate | ekam eva
vṛndāvanam ekaiva mathurā ekaiva dvāravatī ca brahmāṇḍa-koṭi-samūha-madhya-gata-
bhārata-bhūmau tad-vāsi-janair dṛśyate | yathā jyotiścakra-sūrya-kiraṇāvalīti | yathā
jyotiś-cakra-stha eva sūrya ekasmin varṣe pūrvāhnādikaṁ samāpyānyasmin varṣe prakāśayati
kutracin na prakāśayati ca evam eva kṛṣṇo nija-dhāmastha eva prakāṭa-prakāśe ekasmin
brahmāṇḍa-samūhe bālyādi-līlām samāpyānyasmin brahmāṇḍa-samūhe prakāṭayati anyasmin
brahmāṇḍa-samūhe kām api na prakāṭayati | prakāṭe'pi bālyādi-līlā nityam eva sac-cid-
ānanda-rūpāḥ kintu mauśalānta-līlā, mahiṣi-haraṇa-līlā cendrajalavat kṛtrimaiva līlāntarasya
nityatva-saṅgopanārtham jñeyā | tayor upāsakābhāvāt | kim ca prakāṭa-līlā-madhye
vṛndāvanasya maṇimaya-vṛkṣa-bhūmy-ādītvam tat-parivāreṇāpi kenacid dṛśyate, kenacin na
dṛśyate ca, tad-icchā-vaśāt | prakāṭa-līlā-samāpty-anantaram tu tatrastha-janena
bhajanādhikyātyuktaṅghāyām vartamānāyām eva dṛśyate | tatrāpi sva-vāsanā-tad-
icchānusārābhyām iti vivekaḥ | evam ca sarva-svarūpebhyo vrajendra-nandanasya
mukhyatvam sarva-dhāmato gokulasyaiva mukhyatvam | caturdhā mādhyādhikya-tāratamyād
virājate | prema-kṛīḍayor veṇos tathā śrī-vigrahasya ca ||14||

atha bhāgavatās te--

mārkaṇḍeyo'mbarīṣaś ca vasur vyāso vibhīṣaṇaḥ |
puṇḍarīko baliḥ śambhuḥ prahlādo viduro dhruvaḥ ||
dālbhyaḥ parāśaro bhīṣmo nāradādyās ca vaiṣṇavaiḥ |
sevyā harim niṣevyāmī no ced āgaḥ param bhavet ||

eṣāṁ madhye prahlādaḥ śreṣṭhaḥ | tato'pi pāṇḍavāḥ śreṣṭhāḥ | tebhyo'ī kecid yādavās,
tebhyo'pi uddhavaḥ | tasmād api vraja-devyaḥ | tābhyopi śrīmad-rādheti ||15||

anadhīta-vyākaraṇaś caraṇa-pravaṇo harer jano yasmāt |
bhāgavatāmṛta-kaṇikā maṇi-kāñcanam ivānusyūtā ||